

KMALU NOVA PONUDBA NA LJUBLJANSKEM GRADU

Grad bo menda v maju le zaživel

Natančna datauma odprtja nove gostilne noče razkriti niti najemnik niti upravljavec gradu
V ponudbi bo približno 60 izvirmih slovenskih jedi iz vseh pokrajin in kakovostna vina

LJUBLJANA – Po številnih napovedih in dolgoletnem iskanju novih gostincev in najemnikov na Gradu bo maja ponudba končno obogatena. Vrata bo namreč odprla nova gostilna. Datum odprtja še ni določen, a tako najemnik in eden od lastnikov nove gostilne kot Festival Ljubljana, ki upravlja z Gradom, napovedujeta odprtje za mesec maj. Namesto sprva predvidenega novega muzeja pa bo predstavljena nova, stalna razstava Slovenska zgodovina.

Svetozar Raspopović, lastnik gostilne As, ki je skupaj s Hišo Franko ustanovil podjetje Grajska ploščad, ki bo na Gradu odprlo novo gostilno, je povedal, da natančen datum odprtja še ni znan, bo pa to skoraj zagotovo v maju. Odprli bodo gostilno z značilno slovensko hrano in kakovostnimi vini, ki bo imela 50 do 60 sedežev, na zunanjem vrtu pa v polnih mesecih še dodatnih 150.

Raspopović pričakuje tako domače kot tuje goste: »Ko turist pride v Ljubljano, želi poskusiti slovensko hrano, a takšne ponudbe primanjkuje. Pričakujemo tudi domače goste, družine, ki se zdaj na kosila odpravljajo iz Ljubljane, saj bo ta lokal drugačen.« Cene posameznih jedi naj bi bile približno osem evrov, cena me-

nija med 12 in 15 evri. Ponudba naj bi obsegala približno 60 izvirmih slovenskih jedi iz vseh pokrajin, je dejal Raspopović.

Kdaj natančno bo uradno odprtje nove ponudbe, v Festivalu Ljubljana niso hoteli razkriti. Napovedujejo, da bo objekt na Gradu, v katerem bo razstava Slovenska zgodovina, odprt na začetku maja, odprtje razstave pa bo predvidoma junija, v tednu pred dnevom državnosti. »Vsebinska razstava je zgodovinski pregled slovenskega prostora od prazgodovine do danes. Zaradi specifične in zanimivosti prostora (razstavišče je locirano v spomeniško zaščiten objekt) predstavitev temelji na glavnih prelo-mnicah in pomembnih zgodovinskih temah, ki zaznamujejo sloven-

ski prostor. Razstava je pregledna, njen namen pa je usmeriti pozornost obiskovalcev še na druge lokacije, muzeje in znamenitosti v Ljubljani in Sloveniji,« je sporočila Janja Rozman iz Festivala Ljubljana.

Avtor razstave je zgodovinar Božo Repe s sodelavci, za strokovno muzejsko postavitev pa je poskrbel javni zavod Muzej in galerije mesta Ljubljane. Gradbeno obrtniška in instalacijska dela za pripravo prostorov za razstavo bodo stala dobrega 1,7 milijona evrov. Glede višine vstopnine še potekajo dogovori, so sporočili iz Festivala Ljubljana.

Poleg razstave bo morda v prihodnje Grad dobil tudi novi muzej. Šlo naj bi za muzej voščenenih lutk, v katerem naj bi bile postavljene znane slovenske osebnosti iz zgodovine in sedanjega časa. V Festivalu Ljubljana pravijo, da so pogovori o tem še v začetni fazi, zato več podrobnosti niso hoteli razkriti.

Brez odgovora je ostalo tudi naše vprašanje, kaj je z novimi najemniki. Kot je znano, je mestna občina večkrat objavila javni razpis za oddajo več prostorov na Gradu, a vedno neuspešno. Župan Zoran Jankovič je nova najemnika tako pridobil v neposrednih pogajanjih, ko je tudi bistveno znižal najemnino. Zdaj je ta simbolična (450 evrov za večji prostor in 150 evrov za manjšega), pri čemer je treba dodati, da sta morala najemnika financirati del obnove. Prav dotrajanost prostorov je bila v preteklosti največja ovira pri iskanju najemnikov. Po podpisu pogodbe z Raspopovićem in Valterjem Kramarjem iz Hiše Franko je župan napovedoval povečanje zanimanja, a novih najemnikov očitno še niso našli. Na Gradu je sicer praznih še več prostorov: vinoteka, okrepčevalnica, klubski bar, knjigarna, čokoladnica in trgovina.

MAŠA JESEŃEK

Italijanski ponos znova posloval odlično

Zavarovalnica Generali: velik dobiček, novo vodstvo

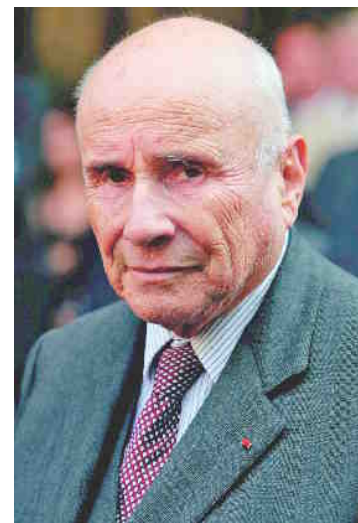
Namesto Antoina Bernheima novi glavni direktor tržaške zavarovalnice Cesare Geronzi – Lani prigrisodarili za 1,3 milijarde evrov dobička, pol več kot leto prej

TRST – Ena največjih evropskih zavarovalnic, 179 let star tržaški Generali, je v soboto na skupščini delničarjev dobila novega glavnega direktorja, potem ko je to mesto po skoraj 40 letih pripadnosti Generaliju zapustil Antoine Bernheim. Generali bo zdaj vodil Cesare Geronzi, ki prihaja iz Mediobance, ta pa je sicer največji (15-odstotni) posamični delničar Generalija. Za Generali je bilo tudi leto 2009, kljub krizi, dobro, čistega dobička so prigrisodarili za 1,3 milijarde evrov, kar je za polovico več kakor v krizno razbesnelem letu 2008.

Skupina Generali je imela tudi lani zelo dobre rezultate: zbrala je več kakor 70 milijard evrov premije in pri tem ustvarila za dobrih 1,3 milijarde evrov čistega dobička, kar je za polovico več kakor v letu 2008, ko je imela za dobrih 860 milijonov evrov čistega dobička, ki pa je seveda bil v primerjavi z izgubami nekaterih zavarovalniških velikanih prav tako izjemen. Skupščina Generalija je potrdila izplačilo dividend: skupaj za skoraj 545 milijonov evrov, kar pomeni 0,35 evra na delnico. Povečalo se je tudi delniško premoženje Generalija, in to na 16,7 milijarde evrov, potem ko ga je bilo v letu 2008 za 11,3 milijona evrov. Sicer pa Generali upravlja z okrog 400 milijardami evrov vrednim premoženjem.

Generali upravlja približno 400 milijard evrov vredno premoženje.

Skupščino je vodil dosedanjí dolgoletni, 85-letni predsednik Generalija Antoine Bernheim, ki je poudaril, da je imel v svoji dolgi zavarovalniški karieri veliko prijateljev, a tudi veliko sovražnikov. Očitno kot Francoz ni vedno ustrezal italijanskemu ponosu, kar predstavlja Generali, ki je tudi največja italijanska zavarovalnica, čeprav je med drugim poudaril, da je vedno brnil italijanski karakter družbe in seveda njen interes, ki pa je tudi interes njenih delničarjev. Bernheim je kljub letom oster kritik, ki je na skupščini med drugim opozoril, da se je kar nekaj dobička v Generali steklo od prodaje nepremičnin. Antoine Bernheim: »Potoval sem skozi Pariz, Bruselj in druga mesta in ugotavljal, da so bile prodane Generalijeve stavbe, kar je sicer prispevalo k dobičku. Generali je bil tako na splošno bolj varen, seveda pa to ni glavni posel Generalija. To je za-

ANTOINE BERNHEIM

CESARE GERONZI

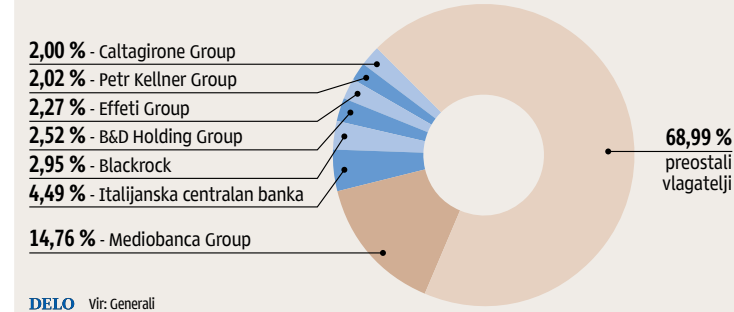
varovalništvo.« Tako je Antoine Bernheim, ki bo zdaj častni predsednik Generalija, nekajkrat poudaril, da se mora Generali še bolj osredotočiti na svoj temeljni zavarovalniški posel in zunanjo rast. Generali je finančno krizo razmeroma dobro prestal, tudi zato, je dejal Bernheim, ker se ni opekel s toksičnimi posojili in drugimi izvedenimi papirji; čeprav so mu v času rasti teh papirjev očitali, ker se zanje ni tako ogreval.

Generali je seveda prisoten po vsem svetu. V Latinski Ameriki je na primer prvi v Argentini, spet želi

osvojiti Brazilijo, ki je zelo perspektiven trg, na Kitajskem je druga največja zavarovalnica za življenjska zavarovanja, v Indiji deluje uspešno njegovo mešano podjetje, dobro posluje tudi na zrelem evropskem trgu. Češki Generali bedi nad Generalijevimi podružnicami po centralni in vzhodni Evropi, kjer je položaj zdaj precej občutljiv; sem seveda sodi tudi slovenski Generali, ki je med našimi splošnimi zavarovalnicami že na petem mestu, med tujimi pri nas pa na prvem in je lani zbral dobrih 65 milijonov evrov bruto premije.

SILVA ČEH

Lastniška sestava zavarovalnice Generali

DELO Vir: Generali

Brez inženirjev ne bo inventivnosti

Predlog za »tehnološko avtocesto«

Inženirska akademija Slovenije je predstavila izhodišča, kako naj se država loti vseslovenskega projekta spodbujanja tehnološkega razvoja – Zamisel podprla tudi ministra Mitja Gaspari in Gregor Golobič

LJUBLJANA – Na posvetu Inženirske akademije Slovenije (IAS) s provokativnim naslovom *Slovenija: inovativna družba brez inženirjev?* je bila v petek predstavljena zamisel o »tehnološki avtocesti«. Najprej je o njej govoril predsednik IAS dr. Matjaž Lukač, nato pa sta idejo podprla še oba navzoča ministra, Mitja Gaspari in Gregor Golobič.

Zakaj ravno tehnološka avtocesta? Matjaž Lukač je akademike in druge udeležence opomnil s primerom velikega konsenza pri odločitvi za gradnjo avtocest pred več kot tremi desetletji, da je naša država sposobna sprejemati velike razvojne odločitve. Dodal je, da so bile pri izvedbi te odločitve storjene tudi napake, a je dala rezultate. Morda potrebujemo nov vseslovenski projekt, ki bi mu lahko rekli »tehnološka avtocesta«.

Po Lukačevih besedah pri tej gradnji ne bo šlo brez aktivne vloge države, ki so jo akademiki opredelili na petih področjih, v zvezi s katerimi člani IAS sicer niso v vsem enaki mnenji, vsi pa se strinjajo, da je treba spodbujati tehnološke inovacije. Sicer pa akademiki državi v teh

izhodiščih nalagajo, naj da v izobraževanju večjo težo tehniki in inženirstvu, s poudarkom na ustvarjalnosti in inovativnosti. Od države pričakujejo tudi, da bo kaj storila za povečanje ugleda tehniških poklicev, da bo podprla nacionalno lastnino in domače tehnološke znamke.

Razvojni minister Mitja Gaspari je dejal, da si »tehnološka avtocesta« zasluži enakovredno podporo, kot so je deležni veliki dosežki na drugih področjih. Za začetno spodbudo je predlagal nagrade in ta predlog so v razpravi akademiki tudi podprli.

Generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) Samo Hribar Milič je – med drugimi težavami, ki pestijo naš razvoj – omenil

izrazito nasprotna pola slovenskega podjetništva. Namreč malo zelo uspešnih podjetij in velik delež drugih podjetij, ki ne zagotavljajo omebe vredne dodane vrednosti in bi jih bilo »najbolje zapreti«. Po

MATJAŽ LUKAČ

Foto: Igor Modic/dokumentacija Dela

njegovem mnenju bo načrtovan razvojni preboj možen šele tedaj, ko se bo zgodil »preboj v glavah«.

Minister Gregor Golobič je dejal, da raziskave in razvoj v Sloveniji v vseh tranzicijskih letih vztrajno ostajajo obrobno področje. Slovenije ne pesti samo pomanjkanje tehniških strokovnjakov, temveč ima zaradi demografskega upada tudi primanjkljaj talentov na vseh drugih področjih. Rešitev je v pametni migracijski politiki in v visokošolskem prehodu od masovnosti h kakovosti.

Med zaključki razprave IAS je tudi predlog, da bi »tehnološka avtocesta« postala nacionalni projekt, kjer bi pri izvedbi sodelovala tudi omenjena akademija. IAS pa name-rava terjati tudi enako vlogo v ključnih organih na področju znanosti in tehnologije, kot ga ima Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

JASNA KONTLER SALAMON

Operacija hrbtenice po novi metodi

Velik dosežek kirurgov iz UKC

Zaradi nenavadnega, a minimalno invazivnega pristopa je metoda »revolucionarna«
Po operaciji samo enodnevno bolnišnično zdravljenje – Za metodo bodo zagotovili dodaten denar

LJUBLJANA – Bolnik srednjih let, ki so mu v četrte dopoldne po novi metodi na minimalno invazivni način stabilizirali dolgoletno boleči ledveni del hrbtenice, se počuti dobro. Takšno je poročilo s predstavitev metode kirurškega zdravljenja ledvene hrbtenice, ki jo je prof. dr. Rok Vengust z ortopedske klinike UKC v Ljubljani uvedel prvi pri nas in med redkimi v Evropi. Doslej so izvedli enajst takih operacij, do konca leta naj bi jih predvidoma 15.

Indikacije za to vrsto operacij so enake kot za druge pristope, to so deformacije, zdrsi vretenc, nestabilnosti in huda bolečina zaradi mehanske okvare. Na klasičen način so pri tovrstnih poškodbah stabilizirali hrbtenico in odpravili bolečine ter druge težave s pristopom skozi trebušno votlino, pri novi metodi pa uvedejo endoskopski instrument na povsem drugem delu telesa – ob srednjem delu križnice v bližini anusa. Kot je poudaril predstojnik ortopedske klinike prof. dr. Vane Antolič, je metoda prav zaradi tako nenavadnega, a varnega minimalno invazivnega pristopa »revolucionarna«; ima tudi to prednost,

ROK VENGLUST

VANE ANTOLIČ

Foto: Igor Modic/dokumentacija Dela

primerjavi s staro, odprto metodo rez kože namesto 10 do 15 centimetrov dolg le tri centimetre, mišic pa sploh ne poškodujemo. Prav tako ne vstopamo ob živčnih strukturah, zato po posegu ne nastajajo zarastline in ni drugih zapletov, ki so mogoči po standardnih posegih na hrbtenici,« je dejal Rok Vengust.

Bolniki lahko po operaciji že isti dan samostojno hodijo, teden dni pozneje pa že prehajajo več kot kilometer. Neposredno po operaciji ne potrebujejo steznika ali kakšne druge zunanje opore.

V svetu, kjer so takšne operacije znane približno pet let, opravijo približno 4000 posegov na leto. Nova vrsta je za pol dražja od klasičnih postopkov za stabilizacijo hrbtenice, predvsem zaradi cene vsadka, ki stane od 4000 do 5000 evrov. Vendar pa je, kot so pojasnili, treba upoštevati tudi več prednosti metode, to je bistveno krajše zdravljenje v bolnišnici, krajša rehabilitacija, manj protibolečinskih zdravil, hitrejšo vračanje ljudi na delo in v aktivno življenje. Novo metodo so odobrili v zdravstvenem svetu in zanjo zagotovili dodaten denar, v prihodnje pa pričakujejo, da bo vključena v redni program.

DRAGICA BOŠNJK